

*Jaarcongres Relevant*

***Ruimtelijke ordening en EV***

**Integreren: Eerder is beter!!**

*29 november 2011*



# CLETON & COM

*Vastgoed- en ruimtelijke ontwikkeling*

**mr Dorine A. Cleton**

*Grip op  
locatie*

advies  
RO/milieu  
proces

CLETON & COM

Mediation

VE

# **Externe veiligheid**

## **Inleiding**

- **EV-stress!**
  - **Veiligheid staat hoog op prioriteitenlijst van burgers en politiek**
  - **Overheid probeert risico's te beperken**
  - **Via risico.nl : wat zijn de risico's in de buurt?**
    - **Bv. risicovolle inrichtingen**
    - **Maar ook kans op vliegtuigongeval, natuurbrand of overstroming!**
- **EV zit sinds 10 jaar in stroomversnelling**
  - » **wordt steeds belangrijker in RO!**

# **Externe veiligheid**

## **13 mei 2000**



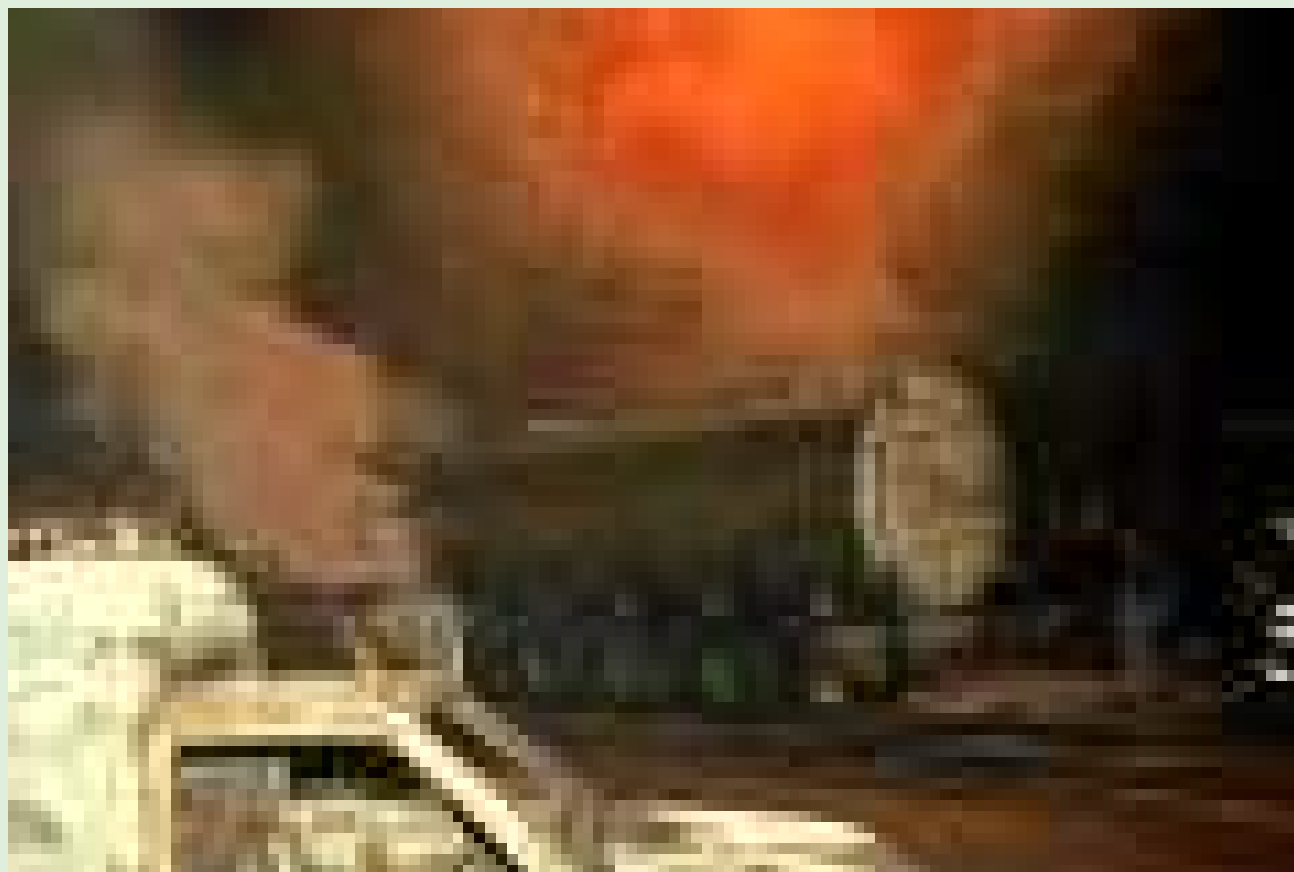
# Externe veiligheid

## 1 april 2003



# **Externe veiligheid**

## **29 juni 2009**



# Externe veiligheid

## 5 januari 2011





# **Externe veiligheid**

## **Op welke risico's ziet het?**

- **EV ziet op de risico's die ontstaan door gevaarlijke stoffen**
  - **Tijdens productie, opslag, gebruik en transport**
    - **Bij inrichtingen**
      - **Fabrieken**
      - **LPG-tankstation**
    - **Bij transport**
      - **Over de weg**
      - **Over het spoor**
      - **Over het water**
      - **Door de lucht**
      - **Door aardgasleidingen**

# Doel EV

## Doel van het beleid:

- **Risico's verlagen**
- **Risico's op aanvaardbaar niveau houden**

## Maar:

**aanvaardbaar risico is niet hetzelfde als geen risico!!**

## Dus:

**keuzes maken in het voortraject!**

# EV <> RO

## **Externe veiligheid in Ruimtelijke Ordening betekent:**

- **In beeld brengen risico's**
- **EV “berekenen”**
- **AFSTAND HOUDEN!**
- **Functies kiezen, die passen**
- **Ontwerpen op een wijze die optimaal is**
- **Doelgroepen kiezen, die passen**

# Kwetsbare objecten

- **Kwetsbare objecten:**
  - woningen
  - scholen, ziekenhuizen, etc.
  - ‘**dichtbevolkte gebouwen**’, zoals:
    - kantoren, hotels, winkelcomplexen, bedrijven
  - **grotere kampeer- en recreatieterreinen**
- **Beperkt kwetsbare objecten:**
  - verspreid gelegen woningen
  - ‘**dunbevolkte**’ gebouwen en terreinen

# Risico “maten” EV

## Risicomaten:

### Individueel risico:

**Kans per jaar dat een persoon die zich permanent op dezelfde plaats bevindt overlijdt.**

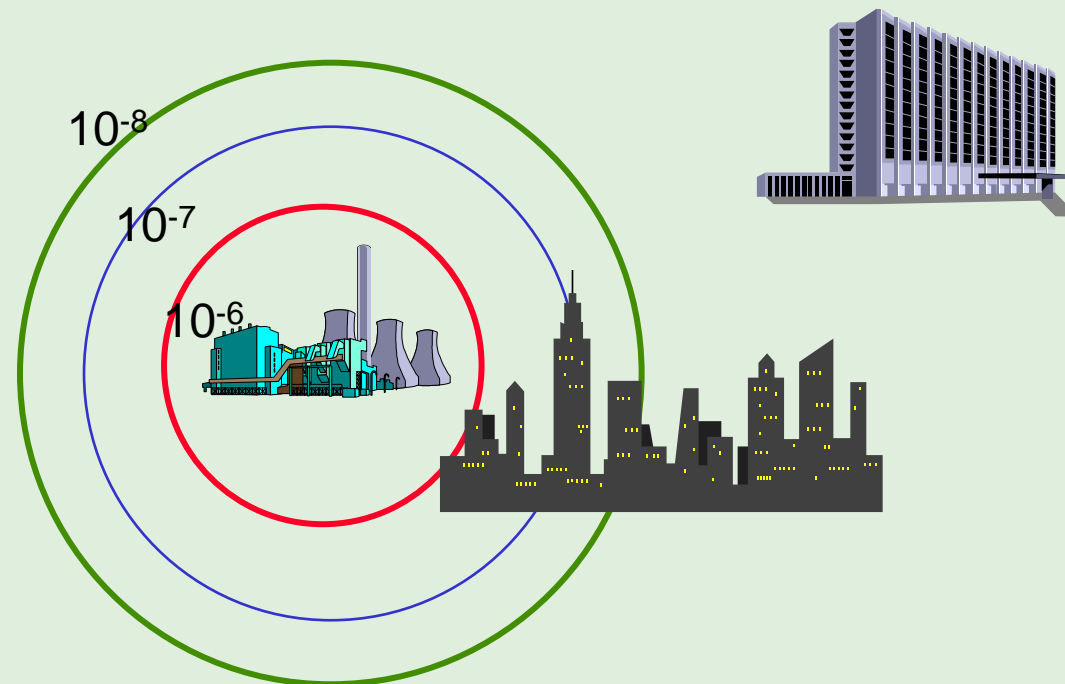
### Groepsrisico:

**Kans per jaar dat er een ongeval gebeurt met tenminste een bepaald aantal slachtoffers.**

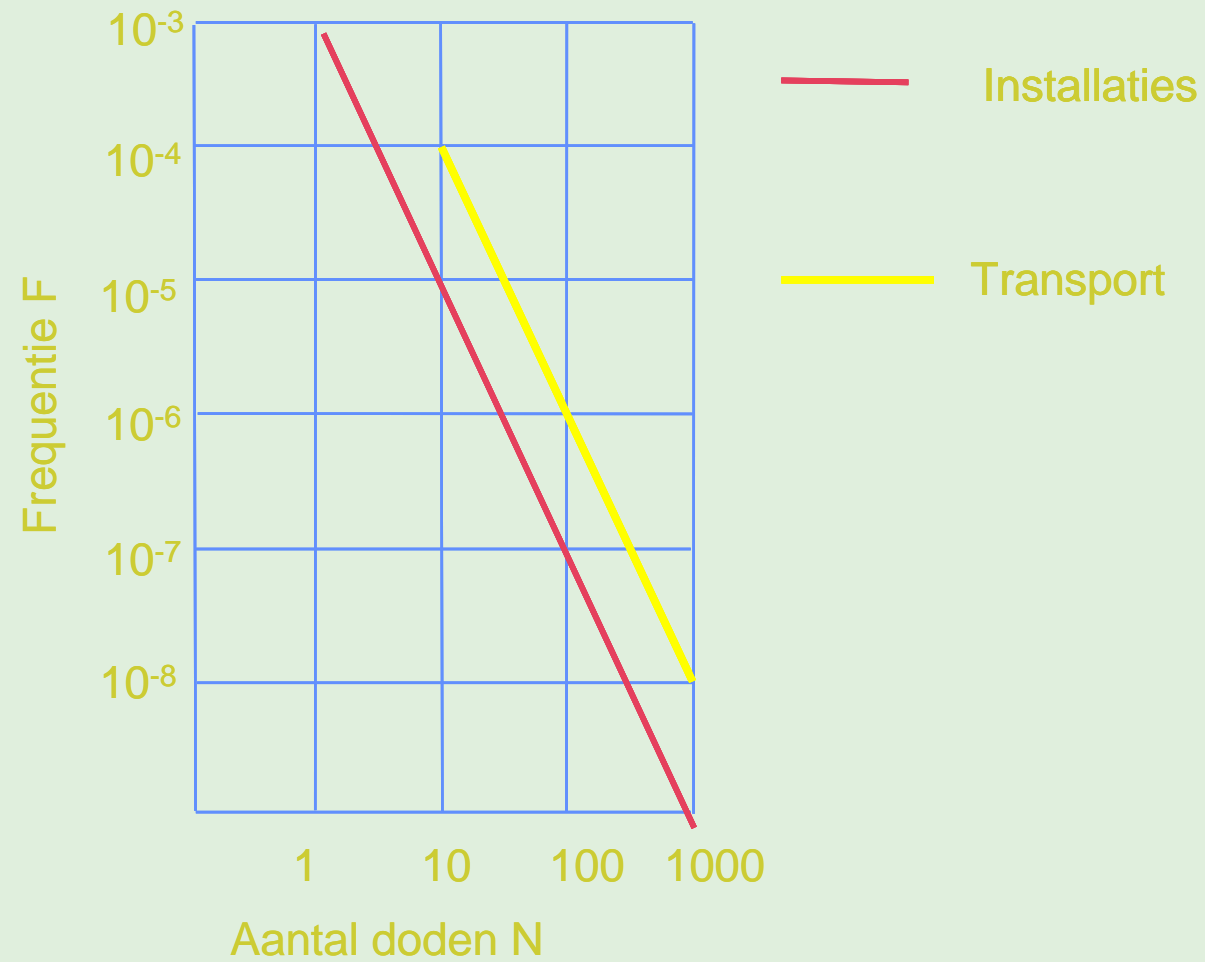
### Verwachtingswaarde:

**Gemiddelde aantal doden per jaar.**

# Individueel risico



# Groepsrisico



# Installaties en inrichtingen

## Regelgeving en vuistregels

- **BEVI / REVI**
- **Geen  $10^{-6}$  – contour in de woonbebouwing**
- **Als die er al in ligt: binnen de  $10^{-6}$  niet verdichten**
- **Als de  $10^{-5}$  – contour in de woonbebouwing ligt: op termijn of afbreken of saneren aan de bron.**
- **Groepsrisico: als boven de oriënterende waarde > niet toevoegen, tenzij ....**
  - **Gemotiveerd afwijken**
  - **Bevoegd gezag**
  - **Veiligheidsrapport**



# Rechtspraak

- **Wm-vergunning**
  - meer woningen binnen  $10^{-6}$  niet acceptabel
- **Binnen RO:**
  - $10^{-6}$  = woon-en leefklimaat
    - In de toetsing van de Wro
  - **Geen huizen bij de Buizen:**
    - Extra motiveringseis én alternatieven onderzoek binnen de toetsingsafstand (strenger dan andere milieu-aspecten!!)
- **Eigenlijk doortrekking van Bevi-norm in RO**

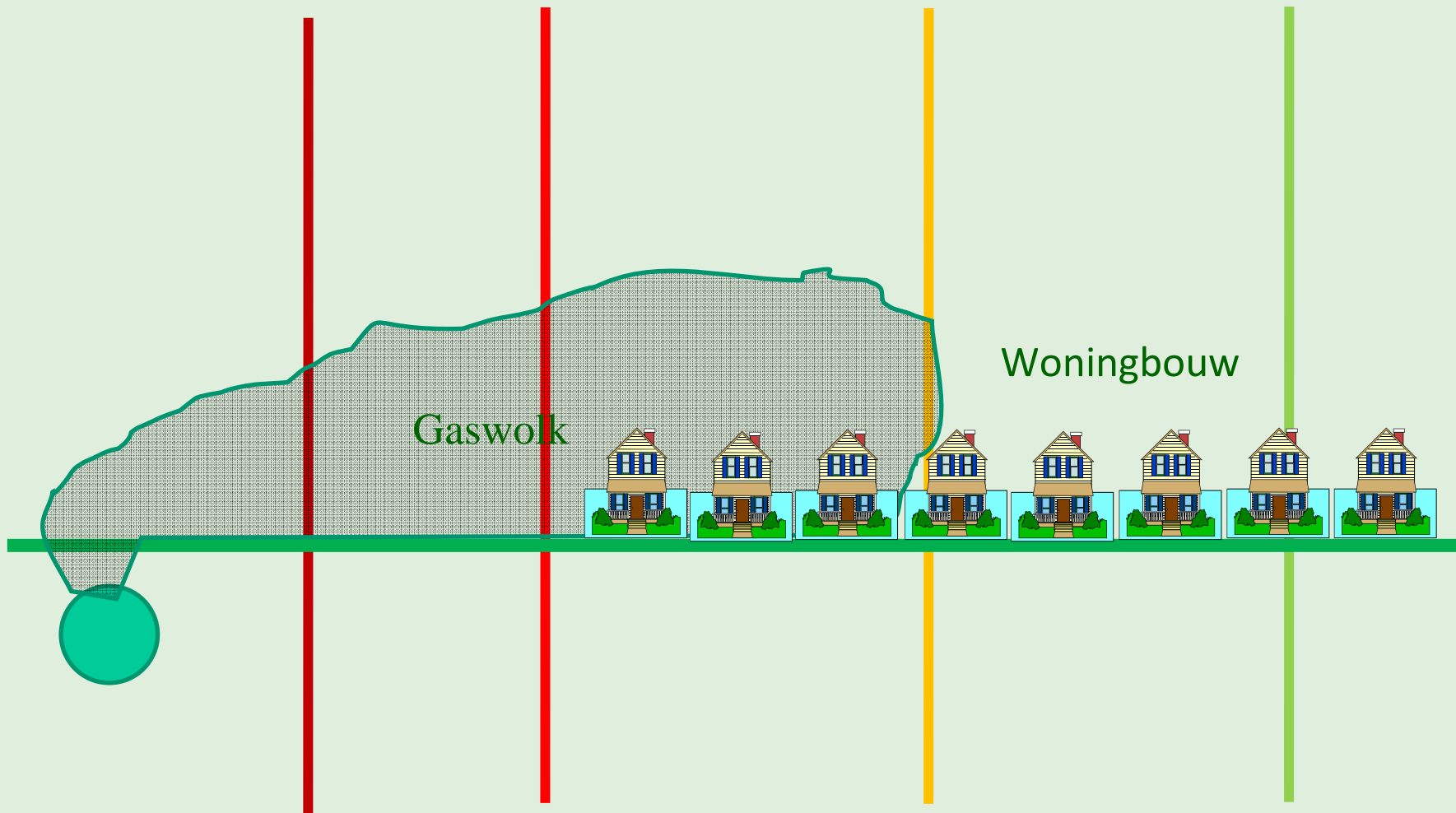
Risicocontouren

$10^{-5}$

$10^{-6}$

$10^{-7}$

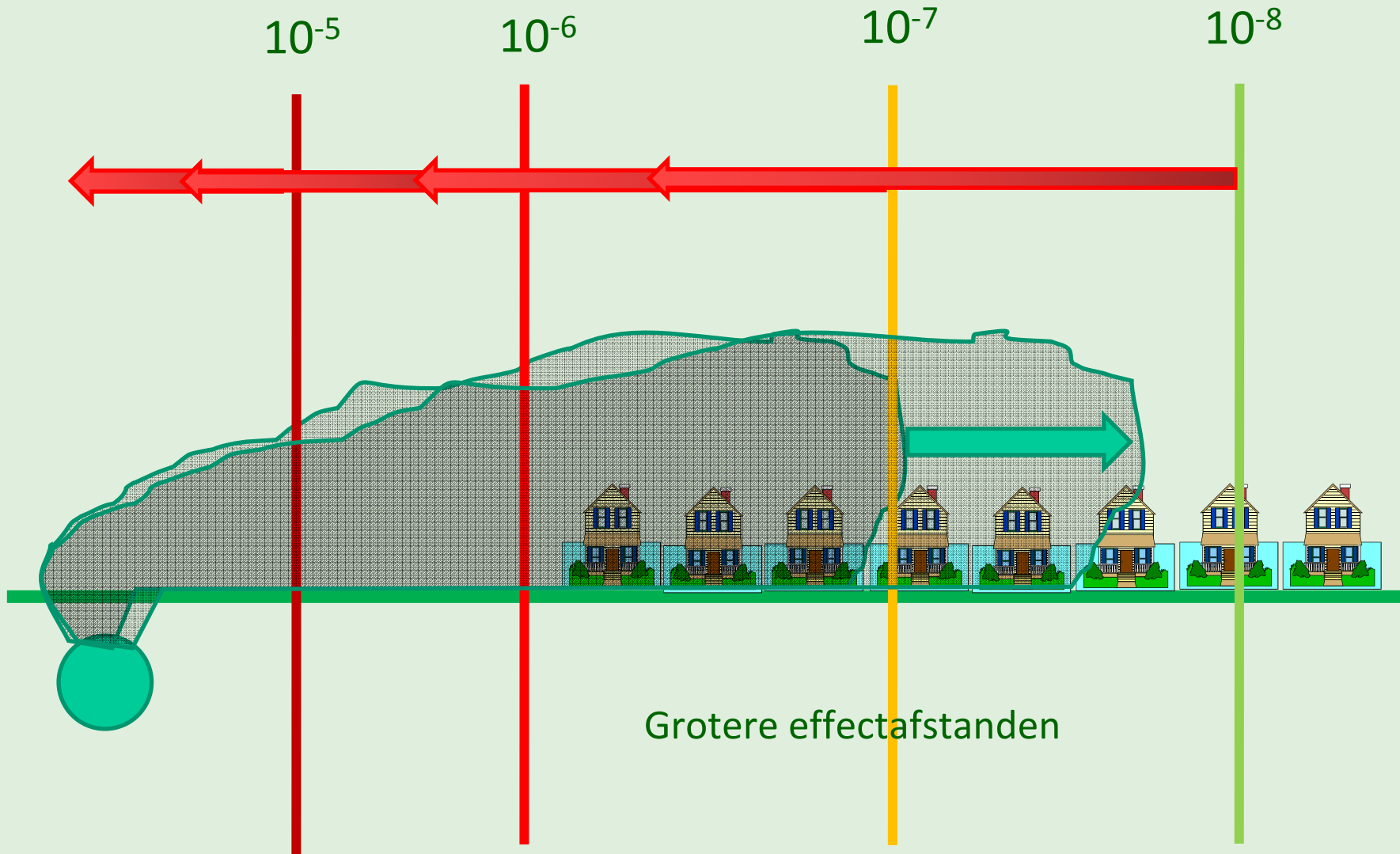
$10^{-8}$



Gaswerk

Woningbouw

Kleinere kans -> kleinere contouren



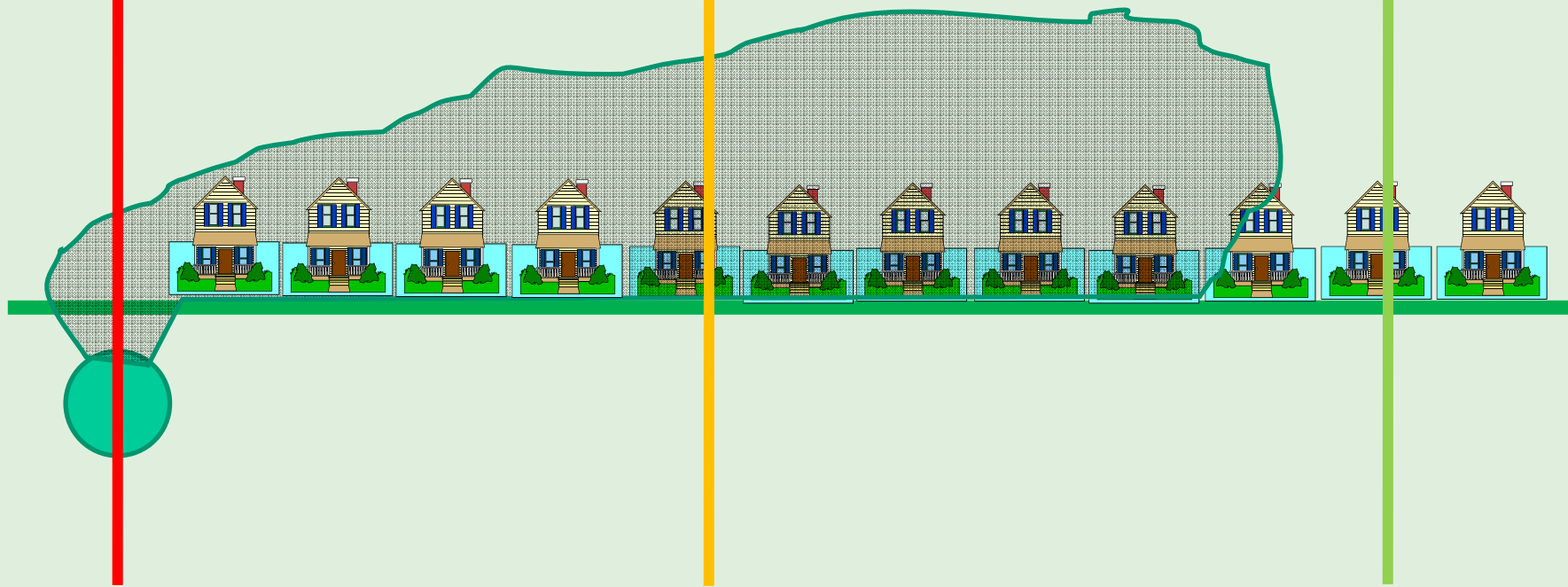
Grotere effectafstanden

$10^{-6}$

$10^{-7}$

$10^{-8}$

Woningbouw rukt op



# EV mee in proces

- **Relatie EV <> ontwerp is NIET STATISCH**
  - **EV-risico's in beeld**
    - **Bij 'input'/ aannames uitgaan van de werkelijke of de mogelijke situatie**
    - **Populatie:**
      - **bedrijventerrein**
      - **Scholen in de nacht?**
      - **Bezetting zorginstelling**
    - **Relevante risico-moment**
      - **Vullen LPG?**
      - **Goederenvervoer overdag?**
      - **Transport over het water in het weekend?**
    - **Verschillen tot 20x de oriënterende waarde naar onder de oriënterende waarde**

# EV als bron voor keuzes

- **Een initiatiefnemer wil geen ‘procesrisico’s’**
- **Voor in het proces zit de winst**
- **Ander ontwerp**
  - **2 wegen van een schiereiland af**
  - **Speelveld naast spoor; ouderenhuisvesting bij de rand van de wijk**
  - **Ontsluiting van de bron af**
  - **Opslag bij de bron; kantoor op ‘veilige’ plek**

# EV als bron voor keuzes

- **Aard van de functies afhankelijk van risico-profiel**
  - **Geen ouderenhuisvesting naast risico-bron, maar ook geen kleine kinderen**
  - **Geen beperkt zelfredzamen in de buurt van risico-bron**
    - (maar bijvoorbeeld wel een sportschool)
  - **Geen hoge populatie naast risico-bron**
    - (bijvoorbeeld wel technische, maar geen administratieve opleidingen – veel meer praktijkruimten)
  - **Intensief <> extensief ruimte-gebruik;**
  - **Kwetsbaar <> verminderd of niet kwetsbaar**

# EV als bron voor keuzes

- **Ander ontwerp op gebouw-niveau**
  - **Plaats hoofduitgang / nooduitgang**
  - **Plaats balkons / galerij**
  - **Plaatsing van borstwering of save-haeven**
  - **Plaats noodtrappenhuis**
  - **Plaats therapieruimte <> verpleegruimten**
  - **.....**



# EV-bewustzijn?!

- **Stedenbouwkundige, architecten en hun opdrachtgevers maar heel beperkt bewust**
- **Vooral niet bewust van**
  - **Risico's**
  - EN**
  - **Mogelijkheden**
    - **“waar zitten de knoppen in EV om aan te draaien?”**
    - **Meestal in het ontwerp**
    - **Maak ze daarmee “blij” (en ‘in charge’)!**

# EV

## Verschillen in aandacht en taal

- **Wat doen de verschillende instanties?**
  - **Rijk: let er op dat het Basisnet niet gefrustreerd wordt!**
  - **Provincie: heeft veel aandacht de Groepsrisicoverantwoording**
    - **Zuid-Holland heeft eigen regels (CHAMP)!**
    - **Alternatieven onderzoek?**
  - **Veiligheidsregio: let vooral op de bereikbaarheid en de bestrijdbaarheid**
    - **Zelfredzaamheid, bluswatervoorzieningen e.d.**
  - **Milieudienst: probeert naar alles te kijken als adviseur van de gemeente**

# EV

## Verschillen in aandacht en taal

- **Wat doen de verschillende deelnemers?**
  - **Opdrachtgever: project realiseren**
  - **Stedenbouwkundige: ontwerp gebied**
  - **Architect: ontwerp gebouw**
  - **Gemeente: verschillende diensten en belangen**
- **Verschillende achtergronden en “talen”**
- **Aandachtspunt voor communicatie:**
  - **Wat wil de ander?**
  - **Wat is er belangrijk?**
  - **Spreek geen jargon, maar ‘omschrijvend’ Nederlands**
- **Er is veel (meer) mogelijk!!!**

# VRAGEN

?



[www.cleton-com.nl](http://www.cleton-com.nl)